

XX ЮБИЛЕЕН МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
МАРТИНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

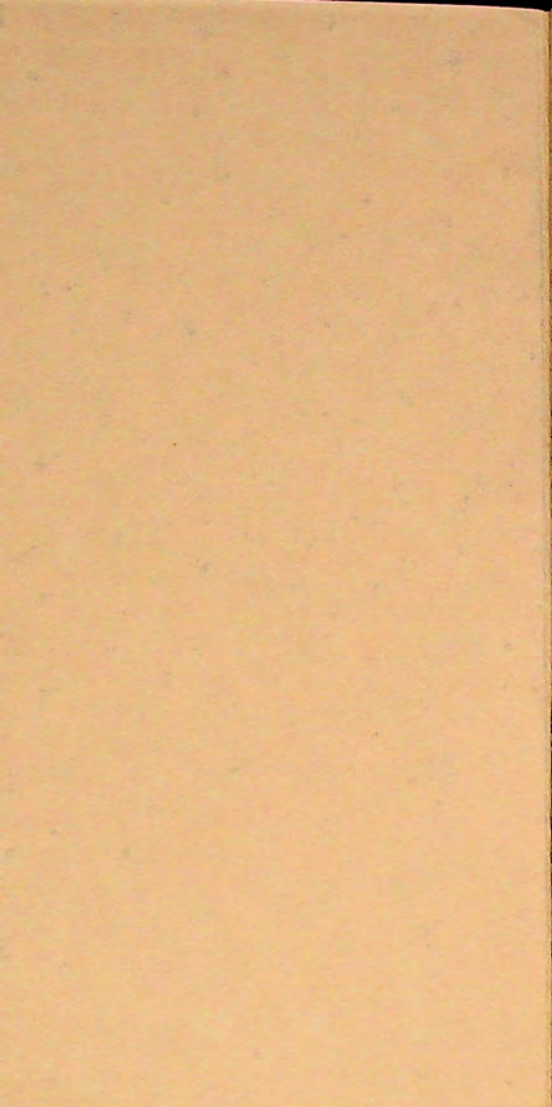
СЕ. БЪЛГАРИЯ

K 7/M 45

120000868646

XX ЮБИЛЕЕН МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“ —
РУСЕ — 1980

**СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
НА
БЕРЛИНСКОТО РАДИО**

Диригент — ХАЙНЦ РЪОГНЕР

*Регионална библиотека
"Любен Каравелов"*

120000868646

28 март — петък   Начало — 19,30 ч.

Зала — Дом на културата

447978

АЛ. РАЙЧЕВ — Симфония № 4

Prestissimo

Allegro moderato

ЕРНСТ ХЕРМАН

МАЙЕР — Концерт за виола и
оркестър

Сolist — проф. АЛФРЕД ЛИПКА

СИБЕЛИУС — Симфония № 1

Andante ma non troppo.
Allegro

Andante (ma non troppo
lento)

Scherzo. Allegro

Finale. Quasi una fanta-
sia. Andante. Allegro
molto

СИМФОНИЯ № 4

В едно свое интервю, на въпроса „Кои средства в съвременната музика Ви се струват най-трайни?“, Ал. Райчев отговаря: „Онези средства, които осъществяват най-вярно високо художествения замисъл на автора. . . Въпрос на подбор на средствата според идеята и съдържанието на творбата. Изкуството не понася догми“. В творчеството на Райчев съвременността присъствува не само в нейния външно-формален аспект, но и в сферата на мисленето, чувствителността на новото отношение към действителността. Подобно на големите личности на съвременната епоха той не се бои в своите творби, особено в образците на симфоничния жанр, да поставя значителните идеи и проблеми на нашето време — Симфония-кантата „Той не умира“, Симфония № 2 „Новият Прометей“, Симфония № 3 „Устреми“, Симфоничен възпев „Ленински поколения“, Симфонични моменти „Лайпциг 33“, Орастория-кантата „България — бяла, зелена, червена“ и пр.

Симфонията играе своеобразна роля на художествен център в творчеството на Райчев. В нея фокусират, намират резонанс всички художествено-творчески търсения на композитора. И независимо от различията между петте симфонии на

Ал. Райчев, те са обелязани от общата
авторова концепция за музикално-сим-
фоничната драматургия. Ръководно раз-
пределяне на драматургичното напреже-
ние между отделните части, търсене на
симфоничната развръзка във финала на
произведението, обединяване на музи-
калното цяло чрез единен център, муз-
икален образ, което утвърждава до една
специфична тематичност на симфо-
низма.
От втората половина на 60-те години
в симфоничното творчество на Райчев
се очертава една тенденция към камер-
но-диригентския изказ. Още в Трета симфо-
ния „Устреми“ композиторият схваща ге-
роичната обривна сфера вече като кате-
гория на неоса, а класическият четири-
частен цикъл редуцира до една част с
разширени поемни черти. През 1968 г.
Ал. Райчев създава и своята ЧЕТВЪР-
ТА СИМФОНИЯ, която е неговата пър-
ва камерна симфония (за струнен орке-
стр): „и първата двучастна симфонична
творба. При това двучастната структу-
ра на симфонията не е резултат на кон-
трастно съпоставяне на различни по ха-
рактер частно-частни образи — два
аспекта на един и същ основен музика-
лен образ — действие, жодушищен и в
същото време нелицейно проявява външна
вълбеност и размисъл.

ЕРНСТ ХЕРМАН МАЙЕР (1905)

КОНЦЕРТ ЗА ВИОЛА И ОРКЕСТЪР

Професор д-р Е. Х. Майер е една от най-значителните личности в музикалната култура на Германската демократична република — композитор и теоретик, чието творчество е свързано с най-прогресивните тенденции в изкуството на ХХ век. Още от 1929 година Майер свързва своя живот с интензивното работническо движение в Германия. Редом с Ханс Айслер, той е един от първите немски композитори, който се включва активно в дейността на широко разпространените тогава работнически хорове и се утвърждава като изявен пролетарски певец.

Неговите десетки хорови работнически песни се превръщат в знаме на пролетарската борба. През 1933 година, преследван от нацистката власт, Майер е принуден да емигрира, за да се върне отново в родината си едва през 1948 година и да се включи активно в изграждането на нова социалистическа Германия.

Изкуството на Майер възражда живите демократични идеи на немската култура, поставяйки ги на остра социална основа.

И не случайно в неговото творчество нахлуват категорично и директно темите за борбата, свободата, мира: кантатите „На победата“, „Полетът на гълъба“, „Вратата на Бухенвалд“. Те стават обект и на неговото инструментално творчество — Симфония-концертанте за пиано и оркестър, за която Майер е удостоен с най-високата награда за изкуство в Германската демократична република.

Концертът за виола и оркестър носи всички белези на съвременното музикално мислене и чувствителност. В неговата едночастна структура има ясно соборна триделност, която оформя динамичната и в същото време цялостна музикално-драматургична основа на творбата.

ЯН СИБЕЛИУС (1865 — 1957)

СИМФОНИЯ № 1

„Сибелиус беше финландец до дъното на душата си — казва президентът на Финландия в прощално слово пред гроба на композитора. Неговата музика е национална в най-добрия смисъл на думата. Нещо повече, тя става общочовешко достойние. Ние, финландците, трябва да бъдем щастливи, че благодарение на музиката на Сибелиус целият културен свят оценява нашето национално своеобразие. В течение на столетия никои не успя да покаже характера на финландската душевност така пълно, както Сибелиус“.

Художествено-естетическото своеобразие на музикалното наследство на Сибелиус е твърде трудно да се отнесе към някои от добре познатите стилови направления в европейската култура. В стремежа на Сибелиус да осмисли емоционално света, в повишената роля на музикалния колорит, той се приближава до традицията на европейския музикален романтизъм; строгата организация на музикалния материал, изявило интелектуално начало (особено в късните опуси) носят от друга страна, белезите на антиромантичните тенденции в изкуството на границата на XIX и XX век; а непосредствената връзка с финландския

народен гений придава на неговото изкуство една особена атмосфера — лирика, обвеяна от суровата природа на финландския народен епос, драматизъм, който е по-скоро вътрешно преодоляване, еманация на един хармоничен по природата дух, отколкото проекция на конфликти от романтичен тип.

Седемте симфонии на Сибелиус (Първа симфония е създадена през 1899 г.) са основа на цялото му творчество. „Моите симфонии — това е музика, възникнала без каквато и да била литературна основа. Аз не съм литературен музикант, за мен музиката започва там, където свършва словото. Симфонията е длъжна да бъде от началото до края чиста музика. . .“ Очевиден е стремежът на Сибелиус към „чистия“ инструментално-симфоничен жанр. И тази позиция той преследва до край, изключвайки някои негови програмни произведения. В Първа симфония, едно от неговите крупни героико-епични платна, Сибелиус въплъщава по своеобразен начин централната тема на своето творчество — родината и народа. Тук преобладаваща роля играе личното чувство, суровата съзерцателна елегичност. Контрастните картини и настроения се редуват в импровизационна форма, напомняща свободната баладична лирика.

АН ЧЪТЪСЪЧО НЪРНО

ХАНИЦ РЪОГНЕР е роден през 1929 г.

ОНДАЧ ОТОЖ.

в Лайпциг. Своето висше музикално образование е като ринанист и диригент той получава във Висшето музикално училище в родния си град. От 1954 г. Рьогнер заема преподавателска длъжност в отдела за оперно дирижиране в същото Висше училище и от неговия клас излизат много млади, известни днес диригенти. През 1958 г. става главен диригент на Големия радиооркестър в Лайпциг, а през 1962 г. поема длъжността генерален музикален директор на Щатсопера — Берлин. Единадесет години по-късно — 1973 г. е назначен за главен диригент на Симфоничния оркестър на Радио Берлин, а от следващата година поема ръководството на Берлинския радиохор.

Успешната концертна дейност на Рьогнер във Франция, Швеция, Полша, Австрия, СССР утвърждава неговата известност и извън границите на Германската демократична република.

СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР НА БЕРЛИНСКОТО РАДИО

Берлинският симфоничен радиооркестър е основан през 1924 г. Първи негов диригент е д-р Вилхелм Бешкьоттер. До 1932 година оркестърът активно работи с творци като Фуртвенглер, Ойген Йохум, Херман Шерхен, Сергей Прокофиев. На 18 май 1945 година се провежда първият следвоенен концерт на радиооркестъра. След войната оркестърът за кратко време се превръща в един от водещите симфонични състави в Европа. Многобройните радиопродукции, концертите, грамофонните записи, създаването на камерни формации от състава на симфоничния оркестър — всичко това е сериозно свидетелство за високите професионални качества на музикантите от Берлинския радиооркестър, много от които са същевременно и преподаватели във Висшето музикално училище „Ханс Айслер“ в Берлин.

След Артур Ротер, Херман Абендрот и Ролф Клайнерт, от няколко години главен музикален директор на Берлинския радиооркестър е Хайнц Гьогнер, а негов заместник диригентът Ролф Дитер Хаушилд.

Репертоарът на оркестъра владее един

изключително богат диапазон от автори и стилове — от класическото наследство до образците на съвременната музикална култура. Голямо значение в тази насока има и постоянната съвместна работа на състава с хора на Берлинското радио. Изпълненията на внушителни кантатно-ораториални творби — тук Хендел е на особена почит — се нареждат между големите събития в концертната хроника на Радио Берлин.

Берлинският радиооркестър е осъществил десетки задгранични гастроли в СССР, Чехословакия, Полша, България, Финландия, Франция, Италия, Великобритания, ФРГ и пр.

На диригентския пулт пред радиооркестъра са заставали такива видни майстори в изпълнителското изкуство като Кирил Кондрашин, Курт Мазур, Игор Маркэвич, Волфганг Савалиш и пр.

ОТЗИВИ:

„Благодаря за превъзходното качество на изпълнението. . .!“

КУРТ МАЗУР

„Моето излизане с първокласния Радиооркестър — Берлин ми достави голямо удоволствие. Благодаря ви за отличното изпълнение. . .!“

ИГОР ОЙСТРАХ
